

АРФАЖЫЛАР БАШТЫҢЫ

«Итак мыды ойнашымын үчүн каян-даа даянган көрбөн мен. В. Дулова чүгө техниктик уран саймалды үзөс, харын база өз уруг артсын мергежяли шышык беднелик үчүн кичи-дир. Ол делегейде бир дуга арфамы деп адамыр өргөмүз. Бо болза арфамынын делегей интелектуал президентин профессор Шер Жамисин өргөзсө өргөзсүндүр. Арфа дөргө салаа-биле ойнаар кыялгы жоккум херекеден-дир. Соолуде кээс СССР-дин улустун артина болган Вера Дулова он дорт харамында Москва консерваториясына студенткени апарган турган. Отчет концертеринин бирөөсүн өңөс ойнашары А. В. Дуларчыктын дыйчан олурган. Оңо айтымкынын өзүгөрү салым-чылаңын студент уругуу Берлинче өөрдөп чоруткан турган. Ол ийн чыд ишинеде ат-сугарым арфамы профессор Макс Заальды өөрөнкчөн турган. Аныак арфамы кыс чүгө өөрөңкчөн эвес, харын база хой-хой катан концерттерге үнү турган. Паралта ол шагда-ла оңо жоккум херекедени хостуг адылган башары болган артичи чорун демдегей берген. Төрзөн чуртунга эл чеден келегенини соода дооран-на Дулованы Уауг театрына өөрөнкчөн солит кылдыр чалаан. Чаккоксияны «Куудуу хоа», «Шеджучи», «Уауг чылар чараш чык» деп беттерине, Глазуновту «Раймондуудуа», Мясковский «Дон-Кихотунда» арфа ойнашкыларын оңо тулган эки болган халым-биле уран-шевер күөстөклөдүн жоккум кыял мунча кыжылар дыйчаанар. Театра адылдан турган, Вера Дулова чуртуун иштин бурч черлерин хой катан эрпн, концерттерин чоругу ауп турган. Оңо арфамы (Дюпакса, Новоджевска, Сибирьска, Бракмы Чоол чүкө. Отракмы Анита-даа адылаанар болган. Арфамынын концертнин репертуары келерге байла болган иям-бур; хожуу шагыт кылаанын хожуучуна эгелеш, бо эрени композицияларын чогаалдарында чедир бар. Ол ойнашарын тулган техниказын ишинеде алган, а оңо арфамын үн булагы чагай болган келерге арфамы деп, пркиттер демдеген турар. Чамдыкта оңо арфамы шынап-ла хой чүгө херекеден каттышкан оркестр ышкан болу боор. Арфамынын алдар-сугары бистин түрүвстан мрдыр чаштын тараан. Лондон, Рим, Брюссель, София, Нью-Йорк, Амстердам, Токио болган делегейни өскө-да хой-хой хоорайлаанарын эи уауг концерт заллары оңо ойнашарын дининин адын чекешкенин-на биле алып турган. Уаа-дараа болуулаа аян-чоруктар артистин хой саңын өөрөнкчөндөр-биле шыдамкы адылаанарында шаптык болган, Москва консерваториянын профессору Вера Георгиевна Дулова-арфага ойнашарынын совет школадымын баштыгы Оңо өөрөнкчөндөр Наталья Шамеева, Ирина Блоха, Анна Левина-делегейини эи уауг конкурстарын тиякчесинер. Дулованын өөрдүн өөрдүн каап кыжылар чуртуун эи уауг оркестрлеринде, оңо ишинеде Уауг театры, Тбилисин опера театрында, Ленинградтын Мосванын, Бакунун болган өскө-даа дык хой хоорайларын симфония оркестрлеринде адылдан турарлар. Арфамыларын совет школадын делегей беднелик үнелер турарынын херекези болза АКШ-га болган Францияда арфага ойнашарын дөдө мергежяли курстарын адылган кыжылары Вера Дулованы хой уаа чалааны болу. Шаанда бистинге арфа кончук-ла ховар чүгү кылдыр сападым турган. Кончук аар өрктине ол херекеден дашыкыдан садып ол турган. ынарага дөдө черлерин хой-хой муамантыларын оңо садып алтар хире харым чок чоран, Дулованын удуртуулаа-биле оңо өөрөнкчөндөр Сергей Майков болган Алексей Неплюк дашыкынын херекеден-биле кыжылаага шыдан үнелер арфаны чогадып кыжыларын. Вера Дулованын шуудуу кыжылаанын ачымында арфалар бугурдугенин СССР-де тургузуп саймарткан, ол арфалар ал чуртуун дык хой уаугуу эрктрлеринде ойнап чоруп турар. Эулард АЛЕКСИИ, ПМА)

Математик Саяна Доржуева на класс шагы эрттирер дээш башкылар өрөңгөнө келген. Соолгу кичөөл доозулагал. Манашгынын, диванга олураттырып алган. Оңо бешка кылаан үчөн беш кичи чедип, чокта чаа ийн өөрөңкчөн немежеш. Соолх хожугу, амдырап хайгыгып турар. Өөрөңкчөндөр база өзүп, школа чык келген тудум алгын, чаа класстар немежеш турар. «Өүдүл» деп сөстүн хой уткалымын Саяна Доржуева бола саптып кээр: «Ияе, сая-даа, шынар-даа талазы-биле өзүп ор бис. Олар-кыяр аржагык — чурталгычы хоойлузу-дур». Котта кыгырт диген. Аңаа чараладым, класе экиктери шимештин адыгында берген чок. Хожугу чараш, оксөкт чок үнөр-бо-мооп өткөдү аажок чапкылыны үнгөн. Шаг чагайына мага халган аржам ээлер, хой анык күштар дөдө, хожкум-шей-ле бергенер. Саяна Доржуева бажы буураш, пазы дөгү-даа берсе, ол «хогаадык» чөре бужурашын көрбөш, харын серген, өңи хайпы боор. География башкымы Серенма Демболова бурт-серт кире халып келген, класе журналын стол кырычче адым-галып откай каалкан. Ол-бо кылаанын, караанын шилде өттүр класе удурткучунче ширин көргөш, айтырган. — Бо уадууда силериянде база бир багайгык өөрөңкчөн немежеш кээп-тир аа? — Долаан-оолду ыча дээрлер ол бе, Серенма Демболова? — Ийе-ийе, далашпак дивеланге демдеген четтиктелим. Ада-нешип келдирип корувер. — Ада-ноге чедип каапкан мон. Танышпн чордум. — Кордал чок тап болду — деп, Серенма Демболова хо-дун харбаш кылып, экине үөс кырыпкан, өргөдө дүжүп, то-дун ол кетпине берген. —Класе шагынга кээдип көрүңер. Ол чүгү дээр сен, кичине шыжы-

гар сагыштыг. «Кичи чым-чап кичи тывар, ыш чым-чап торга тывар» чүгө дээр. Иңдыгыларын аңаа салып хорж, ээлейин баарлар. Эрте-дөөр «кадык хогал» алыр херек. «Кордал чок», «кадык хол» деп серер Саяна Доржуева-га окта таарышкан. Кылымыга дөптөр чакпан. Каоштыр сөс октарында кемпегени, башкынын ширин шырайын шипчи аарак көрүп, оңо апаада-ла дойдун чоруур аажынын хожугаар бодон, чогенчиг чавыс үн-биле чугаалаан. — Оолду амдымында хандыр билип ап четтиктелим. Эзиң орадылап келдиң — аштың бербей тур. Аңаа хамарыштар кайтарылымын бириктирип, дем-биле хөдөлөр ужуруду бис. Арта тыты боор оң. Чөптөң-ле дээр хире — долаан, Саяна Доржуева баарын чыккан журналды алган, колдукташпн, оокуму туруп орган. — Чок-чок шөпчү болбас. Келген, чөрбө шаа хона берди —үө манар эвс — дүш, география башкымы чүгө эрип-нериат кы кызып, салбаска-маар сөгелтип бурунгаар сунуу-кан. — Ада-нези ижер хире улус боду — деп, Саяна Доржуева болду чугаалаан уламчалаан. — Хамык урукчу ыңла-ла боор. Мычкан кээрдө оолдун сагыш-сөткүн өтүлдөн кайы орта деп. Характеристиказы номчу-курювер даан. Серенма Демболова. Математикага «иңилги». Ооуну эер бодип турар-ла болтай мен. — Хи-хи — деп, Серенма Демболова чүгө эрип-нериат ханга-даа кымыш кылбайп, кургалдыр каттырылаан, дем чаа далакып турган болу, ам буттары шаала калган кал чүгө деп, тура-ла турган. — Амгы үшөн негедегиз? Булар «иңилги» чүгө өөрөңкчөн боду эвс, харын башкымы эдер эрип-нериат шаг-пал-дыр. Чөптөр дигип силер, эми эрттир чымгадан кааптарын сергек бажып халайтыпкан

О О Л Д А Р Ы

дей боор. — Адыр-адыр — деп, Саяна Доржуева өзү кире калыпкан. — Кээрдө шыгымын көздөш, чөмөлөп догудуру эки түн-пелге чедирбөс. Арталы-ла болса, оңо школа практика-зынга адымталышы дээр. Серенма Демболова мынта-вайып барган. Маргилдааны бичиң-ле көрөсө, чамдыкта-дым бээр хире апарган. Дым-майы баарын билип калгакыне, чөре дүжүп бээр ужур чок, сөгелтип сунган уу-биле оңуру кончук кылашкан үөс берген. Аныак шаанда Саяна Доржуева башкымы көрүштөн-ле кичи кымыл дээрин сөгелдирип болур деп билип чоран. Кайын иңилге болор ийик. Хайгаарар, шипчи, хал дүстү кады ижер. Илаңгыча бичилерге эи оварымычалыг, кымыл, көргөндөг болуру мыан алып чүгө-дир. Серенма Демболова үчөн хар алкып, адылдан хымга тыва берген. Кичи-дир. Ол хиреле бодун тогулар дээр аакмы-биле чамдыктарын ырмаары-лып, чөгөлип төдүп каалкан. «Бодуңа ынак кижэе, кым-даа ынак эвс» деп чугаа база бар А Саяна Доржуева мич-чаар чөре бодалаан. «Хары бо Серенма деп кичине ой-кый чок салымтайып, ута-дып сугураага талаар-дыр, оңо башка мындыг кичи-биле калган демдеген адылаан-рыла деп бодла бажыга до-раан кире дүжүк. Кызганыч кээр, өөрөңкчөндөр апаадаан деп хостуг эвс, бир-ле чүгөсө сегизге, мынд-чымына олурганар. Кичи сайы эргелг эрпн көрүп далашпанын кымыл, класе журналын ол-бо аяк кагылап калат орган. Эвсө башкымы Клара көздө болуп арны хөдө берген, чам-баштар дыйап алган чорур сергек бажып халайтыпкан

ЧЕЧЕН ЧУГАА

орган. Отрад даргазы Оюмаа одуруг нежылдыр олурган Долаан-оолче багайтар көре каап орган. Башкы бо бүгдөн класка чүп болганмы бары-ла эпомуку ашкан. — Уругаар — деп, ол эвлек-үр-биле чугаалап үнгөн. — Бөгүн класе шагынга отрад-дырга, урут-дарымыга кара-ла хилчине. Бичин кичиле сөткүн чок бе? Өөрүүр, талаар, коргар, ылар, магадлар, чор-гаарар, мунгаар, шутуулар дөш канчавым дээр». — Клара — дээш, башкы өөрөңкчөндөгө дегел дегел карактары-биле көрүп келген. — Долаан-оолду канчаламыс-са эки? Дузалаар бе, алба-даар бе? — Дузалаар — деп, Клара болганмы-даа доран хариылаан. — Шын-дыр! Мен дузалаар мен. Оңо ынак мич дузалап болуру? — Мен дузалаайн, Саяна Доржуева. Бажымыс кожа-ла болбай. — Эр-хобий, араай! — деп, башкы өөрөңкчөндөгө дегел дегел алынгыча өрүч, буз-кан хончу чымчаш кылдыган. — Че, ам кызымыс бералын. Планаг шап ычтар бажып, күөсөдип кириткээң. Долаан-оол ынак дөргөйт-кан, «ат кыды-ла» дөң ыш-кан, чуручурагында дымра-тыр шаартир хөй берген, чүгү-даа буз чүткүн өөрөң-кчө бөлөп, салаалары сирпей-ни каап орган. Саяна Доржуева бо уадула оңо мурунда херекеде турган негөттүг аргаларын өскөрттү бодала. Долаан-оолга доран чөмө-хала кыла бер-бей, лошактарга дузалаар дугайында иштин хулээте ап, пашан алганар. Соолгу чымдарга Саяна Доржуеванын ады бажкылар чө-үкчөлдөргө, байыраалар утулааларында-даа дээрлерин арагында бо-ла дымчалы бээр апарган. Калды-даа адылган санамдан шынарын артын үнелер болганда, эки сөстөр оңо бөгүн калчар адылдан турарын демде-дар. Бир катан Серенма Дембо-

лована класста үчөн ажит өөрөңкчөндөгө кичи буртуңге негөдө, хамарыламыс чап-гыс аай болур улаурут дөң чөмө ашыгы чугаа кылган. — Өөрөңкчөн буртуңгү дөңк билигени, чурмуңу дөш кымык кичи-дөрүп көрүп үнелер тур бис. Серен-ма Демболова, Бичила-даа чөрү чыныг урутарга арый калдыламызыраа канды-гы? — деп, ол өрөөлгө чүгө ийелээн арткан, бар сөстөдип шуугу-ла хөм сөгөлсөн. Негээр апаар, Башкы кичи-ге эки шынар — оңо турмуту шыккан чүө ийн — деп, бирөө-үг уткөк хариылаан. — Бичил-лаа бола аан. Чүгүгүсө чыныг уду-тур бис, демивс база чыныг болза эиң мыйлаан. Башкы аман карааның шил-де тутулган, боданы берген. Бурунгаар сута каап-тар сөгелтип куду бадрыш-кан, ишинеде чугаалаан: — Уян чорук-биле оңо түн-чөп чөдөп аарымыс халакы хере-ке бе боор. — Дилээнип тывар, күзө-нип чедер димир болгай, эи дөштүг, эи ховар аргаларын адылдан берависсе, херек мыап-ла аайлакы боор. — Ам канчаар, класе удурткучуңузуңу-биле болгай аан — дээш, Серенма Дем-болова хаалап бичин дугаш кымыл каан. Саяна Доржуева «бо уадула оңо мурунда херекеде турган кичине эи атым ынак» кылдыр болуп, амары-ла берген. Ам оңо дугайында улаштыр чугаа кымыл со-сөп каан. Эс ажил-херек кы-рынга канчаар бодуп, кандыг түнчөп бээрн көөр апар. Башкы бар катан Долаан-оолду кичөөл сөөлдөү ады-рын алган. — Че, Долаан, мичаар дугу-рукчу адымың — деп, башкы чөптөп чугаалаан. — Сеп мич-каш огуам бар. Оңо-биле та-выжым ал. Сенден бир класе өрөңкчөн кижи. Хунуң-не үш шап үөшөдө суманың ап алган, бистинге көөп тур. Оол мынтааан. Куду көрү-

геш, дилиң бажы-биле ша-ламы мугуй атылап, ишинеде бир-ле көрүшкө болдарга чардыгып туру-ла берген. — Отлуңун алды Саяна дээр Кожа олдурушкп, ооал-галары күөсөдөр снер. Ка-ды ойнап-ла болгай. — Аман чорудар болза, чөдө боор мен. — Бичил-лаа чөдөп кел, До-лаан. Сөңө бузурушкп ол эвсеп — деп, оолдун эрпине хоудун салган, чымчаш үн-биле чугаалаан. Башкы Долаан-оолду ада-неши-биле база шыгымы чугаа-лашкан. «Демивс барыта-роол» деп-даа турган. Ада-не чөштү улус болган. Огу хуну-н көш кичөөлдөгө эгелен. Хунер эрпек тудум оолдун хөй-ады өөздүдүр-ле хөрдө-лөн, географияга болуп «шү-терин» апарган. Ийн оол до-раан оңо дөштөдөп, адышкылар деп, чөшкүмдөжы бергенер. Ушкы уадуг төңү, чакыи димталыга эгелесөн. Башкыларынч чөүдөп тур-рала чаралап шагында эгелен. Илетке доостуру билес, Серенма Демболова дээр эвс, санал бээр-биле бо ту-руп келген. — Садмнган соругалар күөстөдөп, түшөлдөр эки-дир. Ол бөттүг адыл-херек бүгү коллективтин деминг икиңди адында чедип адыл-данган чөрдүн маргыш чөк. Хой кичини арамыдан тер-гинилерин алады. Бичилге Саяна Доржуеванын адын катан адымыс, кымга-даа чыгың эвс боор. Бөдүн, бичи сеткилдиг бажкымы-ла болгай. «Чүс чык чурта, чүс чыл өөр» димир болтай бис. Бөдүм хуумда бо өөрөлдөп чамдыда Саяна Доржуеванын хончу өөрөңкчөн адым. Бөгүн көрүрөм, эштер, оңо адым дээрлерин бирөөн апарган. Өөрөңкчөн буртуңгү болаңуң төрөң толу деп, эрпм болтап чөк хамарыламыс-биле кол-лективте бүгү кичилерин мыакшынып чаалап алган.

К. ЧАМЫЯН

ЧОГААДЫКЧЫ ЕЗУ-БИЛЕ

Курчешин Куш-акчы Кызыл Тук ордендин, Пяти-кий аттыг орус улустун иштин ыр коллектив чүгө бистин чуртууства эвс, харын да-шыктык бөзүн адылар-сугарым бөсөп илпертөөн. Ол коллектив социалист дөм каттышы-рылга чурттарыга, Австра-лияга болган Мексикага, Ка-налага болган Японияга, Ин-дияга болган АКШ-ка, Бель-гияга болган ГФР-ге, Сканди-нав чурттарыга хорашан кел-ген. Оңо ойнары кайы-даа чурттарга кайгамчык уауг чөдөшкенин эрпн тургулаан. Шап ол кайгамчыктыг кол-лективтин көргөңкчөн ойнары-нып сагыш-сөткүлдөн ирвас куклу болган өргүн-чагайы түүдөжүн каттышан хой-хой чүгөдөрдөн бүткөн. Ол кат-тышкан чүгөдөр дөргө, чөп-чү хожкум херекеден-биле талалың өткөр чүгө, иштин ырым адышкы таарышкы салым-чылаңын артерист-рин шипин четкөлдөн, улустун таңымынын дөдө чөгөсү, келер эвниин чарамы, каас-тога чурмулааны алышын, оңо ынак көргүзүлөр номер-лерин кичини сеткил-сагы-мын чайгаар-ла таалап өрөр кылдыр түүлөп четкөлдө-дүр. Коллективтин бүгү адымы-нын үдөлөңкчөн бола, үрүң-чүгү дилеп тывышкынын, су-рашкыны — Уралда, Сибирьде, Поморьеде, Донда, Ленда, Обьда, Амурда чонун ирла-нын турар ирларын чымр дөдө мрак-уак аян-чоруктар; коңчу костюмдерин, ирла-нылга хевирлерин, таңыла-нын тып алып, салым-чага-нып ирларын болган таңы-чарлар тыштар дөң аян-чоруктар боор турар. Харын шап ол чорук иштин кол-лективтин репертуарын өрү-чү-байлаан хоогаалан өттү-лөр чоруктун чогу, даразым-да концерттин баштайгымын-да илгалдыг боудун ханды-гы турар. Чогум-па ол дуга-йын Чаа Зеландиянын «Инь-э» Зиланд геральда» сөлуу «Орус-тарын компертн териян-не-тар. Оларын ирлары болган таңыларын славянарнын са-гыш-сеткилинин дигир илере-дөгөс, чонун уран чүгү-

Уран чүүл

рине эи-не утгүндүрбөс тура-саалдыг чүүл бола, Владимир Ильич Ленинни оңо салган кичөөлөгө болган. 1918 чылда Ленин иштин ырым кол-лективини бирөөлөгө чө-рван, а дарагында хун шап ол чогадымын бөдүңү үлө-лөкчөн Пятисийин бөдүңү ча-лаан. Оңо-биле чугаалашкан, Владимир Ильич орус улустун хой болган чынык кичи кү-рөлдөр шаандагы ирларын чымр деп оңо болган чүгү-дүгөндөгү болган дөдөсө, бо-ду дуза чедирерин ааалап. Ам Пятикий аттыг иштин ыр аажок улук коллектив — чуртуг дык хой бот-тывың-гыр улусту ансамбльдерини, оңо ишинеде Торок хоорай-да улусту иштин ырым, Ирс-көлдө мотор кызып заводтун иштин ыр ансамблин, Том-скийде, Москвада иштин ыр кол-лективтеринин дагынычымы — башкымы алгарган. Ол Горький атыг Култура ордузу-лун, Москванын И. А. Лихачев атыг автозаводунун, «Кау-чү» заводтун болган оңо-даа өскө черлерин бот-тывыңгыр коллективтерин шөптөп турар. Коллектив болуңун өргүн бай-ла дуржугадым улустун дашыктык хой-хой иштин ыр коллективтер-биле болган аян-самбалдыр-биле база аажок күздөңгү солчун турар. Чокта чаа Пятикий аттыг иштин ыр Югославияда гасгрөлчү аян-чорук кылдып эгелеш. Ында сугагады кол

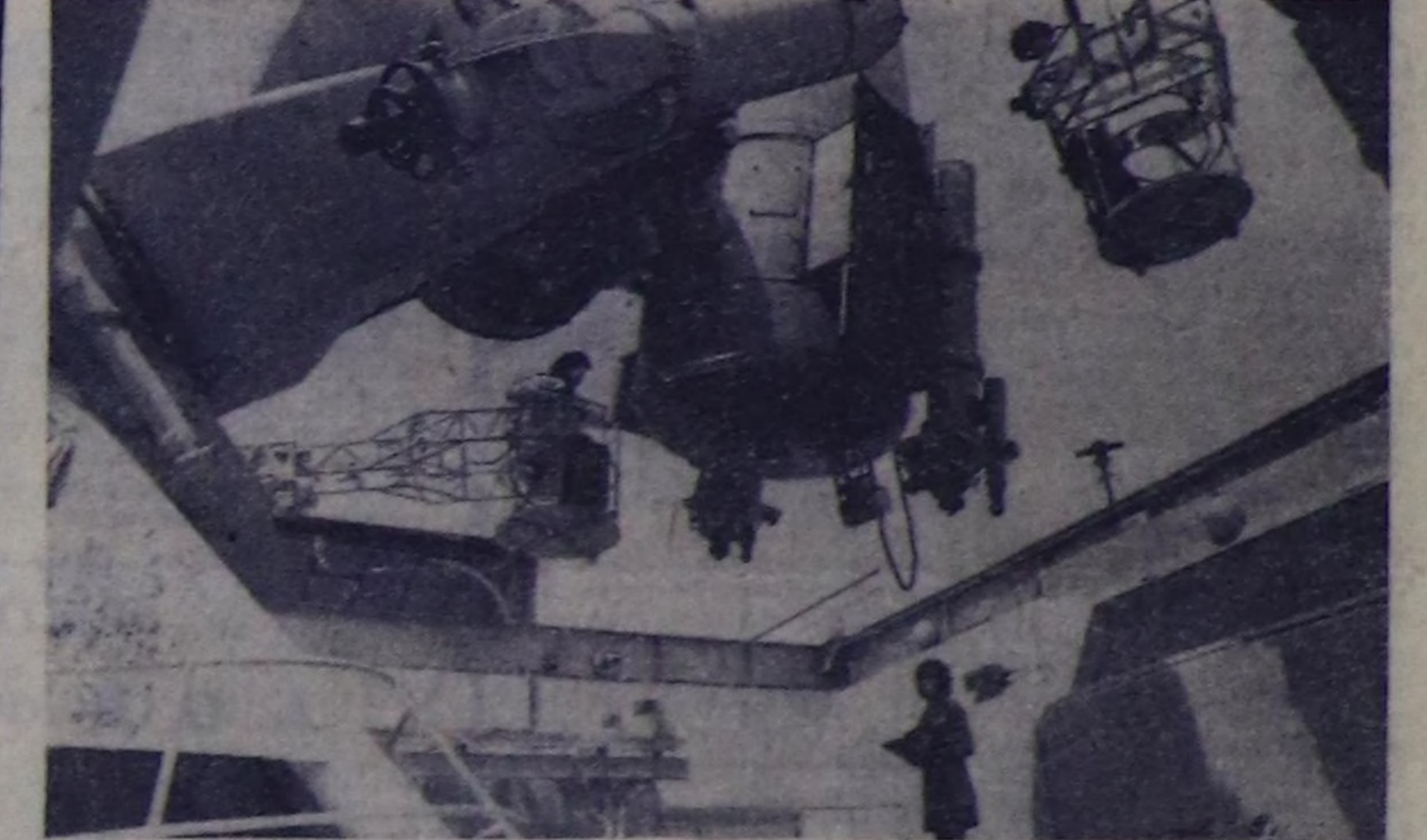
солисттер: РСФСР-ын алдар-лыг эртин Вера Захарова, орус ырларын салым-чаяныг болган оригиналдыг күү-сөзчюкчөн Татьяна Тихура, залым назын ынери — Тамара Мушта, Анна Литвиненко, тертин вокалистер — америка паралагынын Шалин-биле деп кылдыр үөлөдөр Борис Николаев, Лемешев-биле дөмөй үшүг теор Николай Полозов киркип турарлар.

Бистин иштин ирмынын назымы улук, мичала-даа оңо ирвкчөндөр — эш дөң чал-ым деп, Югославияда чө-рутарын муруу чарамы-да хончу уран чүгү удурук-чүгү, РСФСР-ин улустун ар-тын, композитор Валентин Левашов чугаалаан. — Ишти ыр көздө чалым хөзөп ар-тоо, хоочунлары салап, бистин шунтууска аажо үнелг улусту чамдыларын дөң ал-ган салым-чаяныг чамдылар ирпн көш, репертуарымы база-ла ачылмыканын турар болду ирпн. Ам бистер улус-тун ховар дөң коочу ирла-рын-биле чөдөшкөн совет композиторларын — Алекса-дра Палмутованы, Серафим Тулюковун, Василь Соло-вьев-Седойнун, Тихон Хрени-ковтун, Анатолий Новиков-тун, Евгений Харковскийн болган оңо-да өскөндөрн ир-ларын улук күздөңкчөн-биле күөсөдүп турар бис. Улестер сөс Буугар алгыга, чөрпчү кулаа дымык» димир болгай. Югославиянын чоу Анатолий Новиковта «Смуглянка» деп ирмыга кончук ынак деп сугар бер дээрин чугаалай тыртып каалы. Бир эвс ылыг чүө бола, бис оңу күздөңкчөн-биле күөсөдүп бээр бис, оңу эки вокалистер баштан ир-лар дөрдүн чугаакож. Мен Югославиянын кайгамчыктыг чарам ирларын каш-даа кат-тан димчала мен, оңо улуга-тар боттарынын шаандагы ирларын кончук камыг сагып кадагалан, оларга ынактын турарлар. Ол чуртка бистин ырымчыты билип каар болган эчелен чагайы-бо хулээп амыр дээрнине бүүрөор мен. К. Садыр, Н. ЗВЯГИНА, ПМА корреспонденттан.

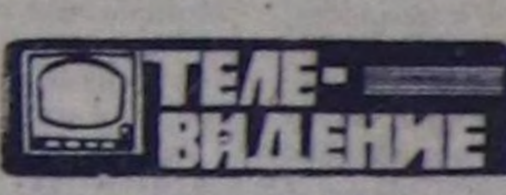

Октябрьның оюн бодап...

Кара чажы дырап ора, Каттырмаал, менче көргөш: — Чурттаар бажык бүдө бөргө. Чугааымыс кожаал дээн сен. Өгленар дөп дугурушкан Ойуусту сөгзөн-деп дег: Чаа тудуум болу берди, Чадагына, Садымы уруг. Шенерешкен өрөөлөрүн Сеш, мен манааным-дыр Чараш этти сазлар бодал Салгыма-даа кире дүштү. Шенерешкен сөз өөрү Чөре башка кыстар болгай: — Комсомолчу куза дүжөр, Хоаң энек, күдээ — адышты. Чымчаш, хөсүгү карактарын Сылдыр деп чырып келди. Чугааымыс бүткөни дааш, Судадымыс дымгак сөп түр. Чын-хат-даа бистин дегин, Эдикелен суйбаан дег-дир. Чартык ай-лаа хүдүзүрөш, Чавызан көп, харааның-дыр. Эгелеси саанадырнын Эпканын иштин алымы: Октябрьнын оюн бодап, Оңаа куза дүжүрөсүн. О. ОХЕМЧИН.

ТАДЖИК ССР, ТАДЖИК ССР-нин ЭА-нын астрофизика институтунун Гисарада астрономия өөрөңкчөндөгө бөдүк маламылдыг херекеден бар. Оңо дузамы-биле чөрпчү кымыл эпгунтерин хайгааран база чуртка гымттырпн ап турар.

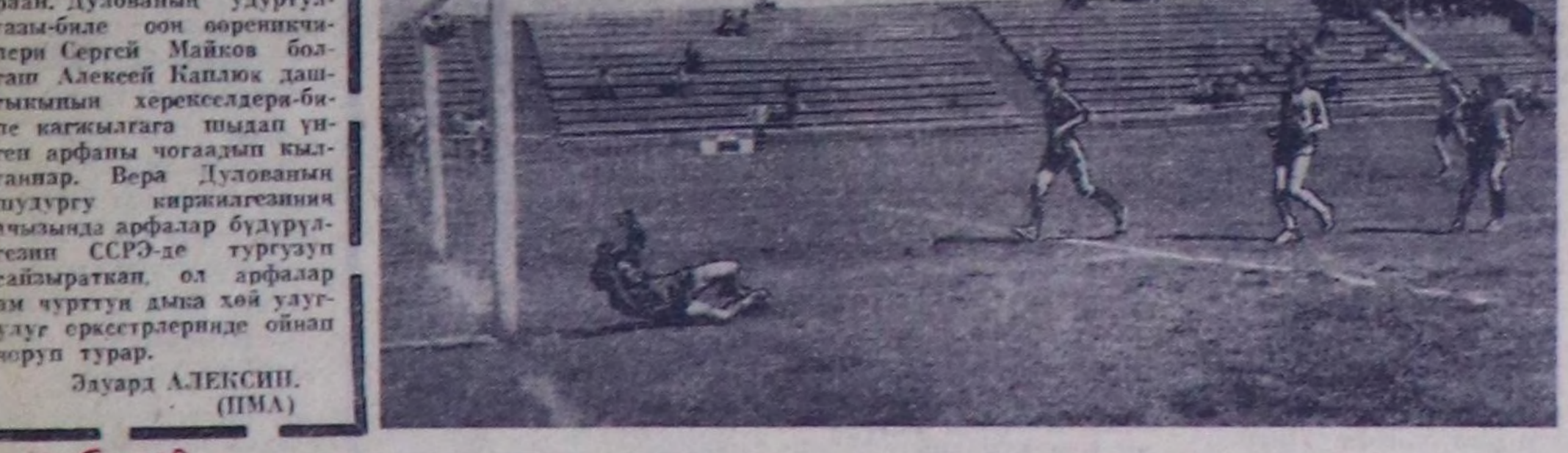

ИЮЛЬ 30-ДЕ МОСКВАДАН 10.00 — Мөдөдөр. 10.10 — Эртенги гимнастика. 10.30 — «Буратионуң делегейе». 11.00 — «Ада-не, спелге!». 11.30 — «Эртеңги почта». Музыкалдыг программа. 11.55 — «Бойду болган каа». 12.25 — «Чуртулар дугайында чугаа». 12.50 — «Спортто» тирады. 13.00 — «Советтер болган эмир-дирал». Дамчыдылагы юридыг эртемнин доктору В. И. Васильев чорудар. 13.00 — РСФСР-ын алдарыг артиги Г. Нисерско ирларар.

13.50 — «Литератураг помчула-га». «Бир-ле күзүн» Ф. Абрамов. Чечен чуга-га. 14.15 — «Кичи. Чер. Октаргай». Дамчыдыла. Совет Эвнелисин ийн дакыр Маадры. СССР-инч ужудукчу-космонавты-зы В. И. Севастьянов. 15.00 — «Ажымтымаан орту-дуктар». Уругларга уран-чөтөп телефильм. 16.05 — 16.15 — Чапсар. 16.15 — «Кадимшылга». Эрте-нештередиг программа. Дамчыдылада — эмчи Ю. В. Величикова. 16.55 — «Бир байырамы» Тал-кындан дамчыдыла. 17.55 — «Кадим адылажыла». Тележурнал. 18.25 — «Дирг амыттар делегейде». Дамчыды-лада журналист В. М.

Песков. 19.25 — «Челбик». «Хоорай-лар болган кичилер» деп шилдеп. Докумен-тадыг телефильмин программазы. 20.00 — Мөдөдөр. 20.15 — Ийн адыгымташ. Музыфильм. 20.35 — «Демисел уламчала-выла» Чылаң Ком-партиянын ТК-зынч политкомиссияныч кичигүңгө кандады, чыд патриот Хорхе Монтестан чугааы. 21.35 — «Ужур филмин эи-рары». «Биржым-шынш Одесса». Уран-чөтөп филм. 23.00 — 23.30 — «Ев. Информас-тыг программа. Редакторнуң ораакчызы К. К. САТ

БАЗА КАТАП «САЯН»

Амыз, Шетинна-Кравченко кудумчуу. бажы № 3. ТЕЛЕФОНАРЫ: Редакторнуң 2-24-63, редакторнуң ораакчыларынын 2-35-24, 2-31-75, дропаала кылдыанна 2-31-75, харымсалгалыг секретарынын 2-23-54, партижа амыдыр кылдыанна 2-37-13, культура кылдыанна 2-23-54, жөдө ажил-агы кылдыанна 2-21-47, үлетпүр кылдыанна 2-22-64, чагаа кылдыанна 2-41-27, информация база совет тургузу кылдыанна 2-20-60, корреспондтарын 2-27-41, бухгалтериянын 2-12-45, секретариятын 2-23-35, солчу келбей барганда 2-32-75 телефонче долгар.

«Хөм лач» кербүн шаанда дөш элдөй ооларын фут-бол маршдаагы урчуручы-вишап. Амр областкы кол-манды биле Калчактын футболлестер советк хүнерде ужуришкан. Бо оюну амурларын габдашкыларын оңдуу бол-гы чыды болулаан. Оңо эгел-дөңдөп бээр элчи кам миу-рлар эркенде, Амр областкы футболлестер Барческий удурткучуларын эгелеш-чү-дөшкөн мачтын килер тепкен, сакны адылган. Ол күнүң келээликде Ты-шанды. Оюнуң иштин чартамда «Локжотия» олакчымы Сергей Морзунов сакны дөң-көшкөрдү. Бичила-даа Сергей Нисер болган Виктор Чидо-бо олар «Салгыч» база ка-тал журнчыны түбдөр берген-түздөш Андрей Барческий удурткучуларын эгелеш-чү-дөшкөн мачтын килер тепкен, сакны адылган. ЧУРУГА: маршдаагы ус-

ЧУРТАГАЧЫ ЧОНЧУ Кызилдин аш-чөм садым чуртуктыг чөдөн чаа нотал-ны болган чаа каттарын 40, 26, 9, 19, 42, 22 ауттарым маганиснеро хүлөп ап турар. Чоа огуреттерин VII айны 21-ден 31-ге чедир — 0—60 кө-пөс. VIII айны 1-ден 10-га че-дир — 0—50 көпөс. VII айны 11-ден 20-ге че-дир — 0—45 көпөс. Чоа номдорлар (хүрөп, кымыл). VII айны 1-ден VIII ай 10-га чедир — 0—90 көпөс.

КИЧӨНГӨЙНГӨ! VIII ай 11-ден 20-ге чедир 0—60 көпөс. Чоа ийн-яраа — 0—50 кө-пөс. Чоа кымыл-кат — 0—40 кө-пөс. Чоа кыш-кулаа — 0—80 кө-пөс. Чоа көк-кат — 0—50 көпөс. Салч чок, чаа чөкөт-кат — 0—80 көпөс. Чоа кызыр-караа — 0—50 көпөс. Виктория, сад малчызы — 1 рубль 80 көпөс.